



# Rip Kirby

*prvi savremeni detektiv  
sabrane epizode*

— 1958 — sedmi tom — 1960 —  


JOHN  
PRENTICE



Čarobna  
knjiga

**Biblioteka  
OLOVKA, TUŠ I PERO  
Br. 44**

**UREDNIK**  
Borislav Pantić

**IZVRŠNI UREDNIK**  
Darko Tuševljaković

**RIP KIRBI™  
SEMDI TOM 1958-1960.**

**CRTA:**  
Džon Prentis

**PIŠE:**  
Fred Dikenson

**COPYRIGHT** © 2016 King Features Syndicate,  
Inc. tm Hearst Holdings, Inc

**COPYRIGHT** © 2016 za ovo izdanje Čarobna knjiga

**NASLOV ORIGINALA**  
*Rip Kirby™, 3. 11. 1958 – 19. 11. 1960.*  
*John Prentice*

**PREVEO SA ENGLESKOG:**  
Nikola Petaković

**IZDAVAČ:**  
Čarobna knjiga, Beograd

**ZA IZDAVAČA:**  
Borislav Pantić

**PLASMAN:**  
021/439-697

**LEKTURA:**  
Jelena Trošić

**KOREKTURA:**  
Nevena Bojičić

**PRELOM I PRIPREMA ZA ŠTAMPU:**  
Nebojša Josimović

**DIZAJN:**  
Dragan Bibin

**ŠTAMPA:**  
Simbol, Petrovaradin

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд  
741.5

ПРЕНТИС, Џон

Rip Kirby : prvi savremeni detektiv : sabrane epizode. Tom 7, 1958-1960 / [crtta Džon Prentis ; piše Fred Dikenson ; preveo sa engleskog Nikola Petaković ; predgovor Brajan Voker]. - Beograd : Čarobna knjiga, 2016 (Petrovaradin : Simbol). - 144 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Biblioteka Olovka, tuš i pero ; br. 44)

Prevod dela: Rip Kirby. 3. 11. 1958. - 19. 11. 1960. / John Prentice. - Podaci o autorima preuzeti iz kolofona. - Slika autora. - Fotografije iz porodičnih albuma Prentisovih.

ISBN 978-86-7702-467-3

1. Дикенсон, Фред [автор]

COBISS.SR-ID 223691276

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reproducovati, umnožavati, preštampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.





# Sadržaj

epizoda 1  
**SUSRET SA SUDBINOM**  
3. 11. 1958 - 28. 2. 1959.

14

• • • •  
**35**  
epizoda 2  
**OSTRVO UCENJIVAČA**  
2. 3. 1959 - 6. 6. 1959.

epizoda 3  
**UBISTVENE ŠIBICE**  
8. 6. 1959 - 3. 10. 1959.

52

• • • •  
**73**  
epizoda 4  
**MENGLER I DEVOJKA**  
5. 10. 1959 - 5. 12. 1959.

epizoda 5  
**KAPETAN DUM  
I PREVARANTI**  
7. 12. 1959 - 9. 4. 1960.

84

• • • •  
**106**  
epizoda 6  
**FORTUNINE LUDORIJE**  
11. 4. 1960 - 13. 8. 1960.

epizoda 7  
**UTOČIŠTE S BLAGOM**  
15. 8. 1960 - 19. 11. 1960.

128



*Fotografiju ustupio Džon Prentis III*

# Predgovor

## Brajana Vokera

„Rip Kirbi™ je mom ocu značio mnogo.  
Gotovo celu profesionalnu karijeru posvetio je jednom stripu.“  
– Džon Prentis III



rtač stripova Džon Prentis junior upoznao je svoju prvu ženu u San Francisku, dok je bio na kopnenom odsustvu tokom služenja u mornarici u Drugom svetskom ratu.

Meri Margaret Rankin, prijateljima i porodici poznata kao Mardži, rođena je 19. juna 1924. u malom

gradu blizu Šajen Velsa u Koloradu. Njeni roditelji su bili farmeri i posedovali su dva para vučnih konja, koje su uprezzali tokom setvi i žetvi. Mardži je imala brata Alberta, tri godine starijeg od nje, i sestru Gledis, tri godine mlađu.

Mardži je 1940. odlučila da ode u Denver, gde se zaposliće kao dadilja u istaknutoj porodici. Posle oko godinu dana, preselila se u San Francisko i zaposlila se u prodavnici nakita. Naučila je veština graviranja i imala je divan rukopis. Naposletku je kupila dve radnje u Ulici Market i uspešno je prodavala nakit, uglavnom vojnicima za njihove dragane.

Džon Prentis junior je rođen na porodičnoj farmi u Vittiju, u Teksasu, 17. oktobra 1920. Njegovi rođaci su bili voljni da mu plaćaju školarinu na koledžu ako se bude školovao za lekara, pravnika ili biznismena, ali Džon je oduvek želeo da bude umetnik. Godine 1939. odlučuje da stupi u mornaricu, u nadi da će uštedeti dovoljno novca za umetničku školu, što mu nije polazilo za rukom s bednom vojničkom platom.

Džon bi tokom odsustva često nosio pribor za crtanje na kopno i tragao po barovima za dobrostojećim mecenama čije bi portrete crtao pa im slao skice za sto, na šta bi mu oni redovno plaćali piće. Zahvaljujući tome, mogao je da rastegne platu i priušti sebi večernje izlaska.

Džon i Mardži su se upoznali u San Francisku, u restoranu po imenu *Klub Marija*, gde je Mardžina majka radila kao konobarica pošto se pridružila svojoj kćerki u San Francisku. Venčali su se 5. jula 1945. u Pittsburghu, u Pensilvaniji, pošto je Džon odslužio rok u mornarici. Mardži je prodala svoje prodavnice nakita u San Francisku i tim novcem je potpomogla supruga kada je otiašao na Pittsburghski institut za umetnost.

Džon je u Pittsburghu ipak povremeno nalazio honorarne poslove. Jednom ga je unajmio vlasnik lokalnog italijanskog

restorana da mu u sali za ručavanje naslika veoma detaljne freske s prizorima iz Italije. Nažalost, on nije dobro pripremio podlogu i koristio je pogrešne boje, pa je remek-delovo ubrzo počelo da se ljušti sa zidova. Do kraja boravka u Pittsburghu, izbegavao je tog vlasnika restorana.

Džona je, pošto je proveo deset meseci u umetničkoj školi, unajmila izdavačka kuća iz obližnjeg Hezeltona, u Pensilvaniji, kao ilustratora za časopis *Toper*. Meri je u oktobru 1947. zatrudnela i tada su se preselili u Bruklin, gde je Džon pokušao da kreće s karijerom iz početka. Imao je toliko rupa na đonovima od lutanja Menhetnom u potrazi za poslom da je Meri morala da ih obloži kartonom.

Baš kad se, 16. jula 1948. u Metodističkoj bolnici u Njujorku, rodio Džon F. Prentis III, njegovog oca su isplatili za jedan honorarni ilustratorski posao. Jedva je uspeo da pokrije bolničke troškove od petsto dolara kako bi tek rođenog sina mogao da odnese kući.

Prentisovi su u Bruklinu delili stan s jednom porodicom iz istočne Evrope, ali se sa sustanarima nisu slagali zbog jezičke barijere i zajedničkog kupatila i kuhinje. Džon je čuo da vojnim veteranim u obližnjem Levitaunu dodeljuju pristojne stanove u zakup, uz mogućnost otkupa, pa se s porodicom preselio u veliko novoizgrađeno naselje na Long Ajlandu.

Godinu dana po rođenju Džona III, Mardži je ponovo zatrudnela, ali je doživela pobačaj. Posle toga više nije mogla da rađa.

Početkom pedesetih godina prošlog veka, Džon je već redovno prodavao svoje radove izdavačima časopisa i stripova, a i mušterijama iz marketinga. Sada je mogao priuštiti sebi da kupi dvospratnu kuću u kolonijalnom stilu u Prvoj ulici broj 10 u Sajosetu, u Njujorku.

Džonov studio nalazio se u jednoj od spavačih soba na drugom spratu. „Majka je pokušavala da me skloni ocu s puta, kako bi on mogao da se usredsredi na posao“, prisjetio se Džon III u intervjuu koji je dao specijalno za ovo izdanje. „Bio je dobar otac i provodili smo mnogo vremena zajedno zato što je radio kod kuće, sprat iznad nas.“

„Jednom sam se popeo tamu i popio celu flašu crnog mastila“, seća se Džon III. „Imao sam dve, možda tri godine.



Majka i otac su se veoma uzrujali zbog toga. Crno mastilo, kojim sam umazao celo lice, nije se baš lako skidalо.

„Moj otac je uvek slušao svoje omiljene radio-emisije dok bi crtao“, nastavio je Džon III. „Ako bi dobio posao, vraćao se kući uzbudjen. Večito su ga brinuli rokovi. Ponekad bi radio celu noć ili zbog rokova ne bi mogao da ide s nama kud god da smo išli. Bila je to stalna borba.“

„Bio je veoma atletski građen“, rekao je Džon III. „U srednjoj školi je trčao i skakao s motkom, pravi sportista. Voleo je da igra golf i da čita. Obožavao je da se odvezе u grad i pročita sve časopise na kiosku pre nego što kupi nekoliko. Uvek bi me vodio sa sobom. To mu je mnogo značilo.“

Džon je takođe počeo da se druži s drugim umetnicima i pozivao ih je u svoju kuću. Lenard Star i Hau Snajder, kolege iz sveta stripa, povremeno su svraćali i postali su mu doživotni prijatelji.

Sredinom pedesetih, Džon i Mardži su se susreli s bračnim problemima. Povremeno su se rastajali pa opet mirili, ali na kraju je Džon otišao na Floridu kako bi pokrenuo razvod bez njenog znanja. Papiri su bili gotovi 17. decembra 1956.

Džon se 19. decembra 1957. venčao s drugom ženom, Ketrin Karti. Smatrao je da bi njegovom sinu bilo bolje s njima dvoma i zatražio je starateljstvo od bivše žene. Džon III taj period opisuje kao „mračno poglavlje“ u svom životu. „Moja majka je bila dobra majka. Nije učinila ništa loše i



GORE: Mardži i Džon su se venčali 5. jula 1945. u Pittsburghu, u Pensilvaniji; sklopili su građanski brak pošto nisu imali novca za zvaničnu ceremoniju.  
DOLE LEVO: Džon Prentis III i njegova majka Mardži u Levitaunu nedugo pošto se, 16. jula 1948, on rodio.  
DOLE DESNO: Džon Prentis III na konju, sa svojim ocem Džonom, u Teksasu, oko 1952.



Nedatirana ilustracija za časopis iz pedesetih.

mislim da je sve to bila velika nesreća.“ Mardži je naposletku dobila bitku za starateljstvo.

U zimu 1958, Mardži je sa svojim desetogodišnjim sinom krenula put Kalifornije. „Moja majka je imala kuću u Sajosetu i sve je to napustila“, objasnio je Džon III. „Krenula je na put sa mnom i kolima smo od Njujorka, delom preko Kanade, stigli sve do Kalifornije.“ Zaustavili su se u Los Angelesu, gde su živeli s Mardžinim bratom, koji je radio za avionsku kompaniju *Lokid*.

Mardži i Džon III su se 1959. preselili u San Francisko, gde su živeli mnogi Mardžini prijatelji još iz ratnih vremena. Tu su iznajmili stan, u jednom podrumu u Ulici Eureka. Džon III se prisećao da su promenili tri lokacije, sve u krugu od kilometar i po. „Bilo je otvorenih prostora, poput parka Golden gejt, ali kuće su bile zbijene jedna uz drugu, nimalo nalik na Sajoset. Neke su imale stražnja dvorišta, ali trotoari su najčešće bili tik ispred ulaznih vrata.“

Posle nekoliko godina u Kaliforniji, Džon i Mardži su proglašili primirje i Džon III je mogao opet da uspostavi kontakt sa ocem, putem telefona i pisama. „Ovac me je mnogo voleo, iako nismo živeli na istom mestu“, rekao je. „Nije bio vičan pisanju pisama, baš kao ni ja, ali razgovarali smo telefonom kad god bi se ukazala prilika za to.“

U letu 1963, Džon III je otišao u posetu svom ocu u Njujork. Evo čega se prisetio: „Bio sam očaran kada sam ga, kao tinejdžer, posetio, zato što je život mog oca kao umetnika bio veoma zanimljiv. Izašao bi iz svog stana u Zapadnoj 78. ulici broj 73 – divnog penthausa s dve spavaće sobe i krovnom terasom koja gleda na reku Hudson – i prošetao dva čoška do svog studija, koji je delio s Hauijem i Lenardom. Uveče bi Ketini i očevi prijatelji svraćali na koktele i uživali u društvu, časkajući o svemu, o umetnosti, aktuelnim temama, politici, sportu, birajte. Moj život je bio sa svim drugačiji.“



Mardžin portret koji je Džon Prentis nacrtao verovatno između 1946. i 1950.

Fotografije na ovoj i prethodnoj strani ustupio Džon Prentis III

Vitni, prvo dete Džona i Keti Prentis, rodio se 25. oktobra 1958. Porodica se 8. aprila 1960. preselila u Meksiko, gde se 17. aprila 1962. rodila Džonova i Ketina kćerka – Keti Ana. Vratili su se u Sjedinjene Države 24. septembra 1962, a treće dete, Prisila Megi, rodilo im se 21. januara 1970.

Iako tokom očevog boravka u Meksiku nije mogao da razgovara telefonom s njim, Džon III je dobio neke dragocene poklone. „Kao mali sam mnogo voleo kauboje, pa mi



DOLE: Ilustracija u boji za naslovnicu nekog časopisa s kaubojskim romansama. Datum i publikacija nepoznati.

DESNO: Ilustracija vojničke tuče iz 1957. Publikacija nepoznata.



je otac poslao kožni kaubojski kaiš i druge kožne predmete koje je kupovao na meksičkoj pijaci. I dan-danas ih imam.“



Evo šta je Džon Prentis rekao o svom bivšem pomoćniku u intervjuu Džejmsa van Hajza, objavljenom u knjizi *The Art of Al Williamson* (1983):

Mi [Džon i Al] smo radili u Njujorku, gde sam delio studio s Lenardom Starom, i završavali smo posao dve nedelje unapred. Zatim smo se, on sa svojom ženom i ja sa svojom, preselili u Meksiko. Živeli smo tamo oko sedamnaest meseci.

Isprva nismo znali kako da radimo zajedno, ali prvo sam smislio da on postavi kaiševe za jednu nedelju, pa da posle zajedno radimo olovku. Zatim je on tuširao pozadine, a ja ljudske prilike. Ali njega je tuširanje malčice mučilo. Nije bio siguran da želi da tušira. Na kraju smo razradili sistem po kom je on radio skice i olovku, a potom smo obojica sređivali skice i analizirali ih. Zatim bi on postavio crteže na providnom papiru, a ja bih podebljao olovku i tuširao sve.

U početku nam je išlo sporo, ali mislim da je posle samo dve-tri nedelje on postao zaista dobar. Znam da se u početku pitao koliko mi uopšte pomaže. Kad dva čoveka počnu da rade zajedno, treba im neko vreme da uđu u fazon, ali on je bio sjajan. On je daleko najbolji pomoćnik kojeg sam imao. Bili smo dobri priatelji i lepo smo se slagali.

Kada smo se vratili u Njujork, još je neko vreme radio za mene, a potom je počeo s nekim honorarnim poslovima, pri čemu bi povremeno uradio nedeljne kaiševe za mene. Bio je sjajan i stvarno mi je nedostajao kad ga ne bi bilo – izvrstan saradnik.

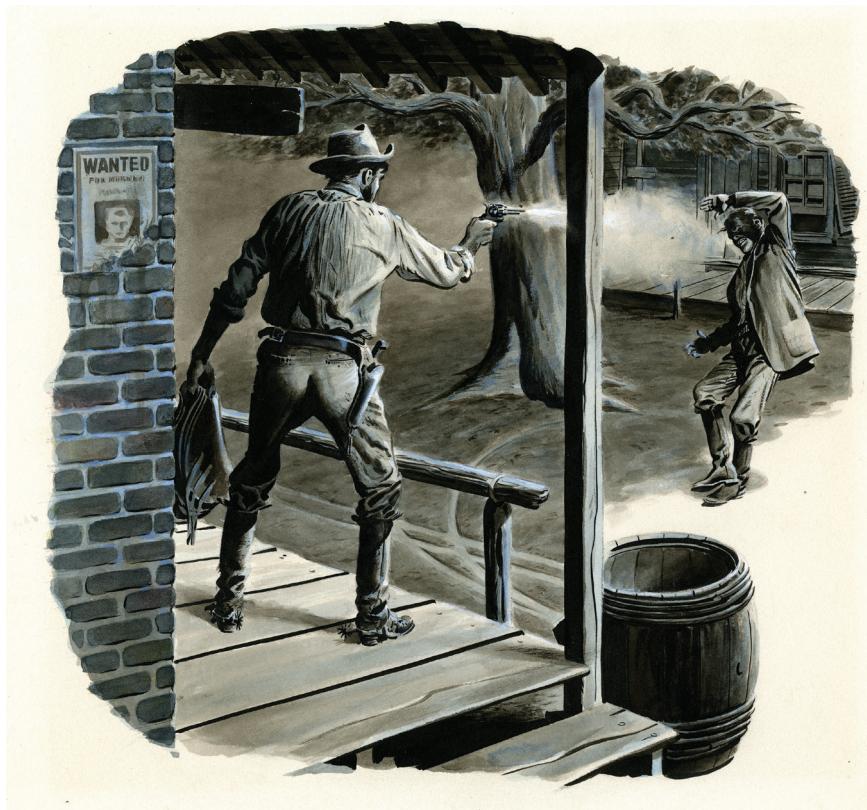
Početkom šezdesetih, Džon i Keti su se s decom preselili u Konektikat. Pošto su živeli u iznajmljenoj kući na Pont roud u Vestportu, preselili su se na adresu Lajons plejn roud 78 u Vestonu, gde su ostali sledećih skoro dvadeset godina, tik podređeni Beti Dejvis.

Džon III je ostao u kontaktu sa ocem i često ga je posećivao u Konektikatu. Sredinom šezdesetih, Džon III je čuo da će novine u San Francisku prestati da objavljaju *Ripa Kirbija™*. Organizovao je kampanju u kojoj su stotinama pisama uložene žalbe uredniku, ali nije uspeo da ubedi novine da zadrže strip.

Al Vilijamson je bio pomoćnik Džona Prentisa tokom njegovog boravka u Meksiku, kada je nastao najveći deo kaiševa iz prethodnog izdanja, a i deo iz ovog. Slede isečci iz intervjuja Toma Jejtsa sa Alom Vilijamsonom, koji je objavljen u prvom broju časopisa *Third Rail*, od prvog junja 1981.

Radio sam kao asistent Džona Prentisa. Zvali su me da mu pomažem zato što je odlučio da se odseli u Meksiko, a Mak (Al Makvilijams), Džonov prethodni pomoćnik, nije želeo da ide tam. Mak je, pored posla koji je obavljao za Džona, radio na svom stripu. U to vreme, Lari Ajvi je preuzeo moj posao u Prentisovom studiju i mislim da me je on predložio. Ja to nisam znao, ali kasnije me je Džon pozvao i ponudio mi posao.

Bio sam impresioniran Džonovim radovima. Bilo kako bilo, sve je izašlo na dobro. Bio je veoma strpljiv sa mnom. Posle četiri-pet meseci, počeo sam da crtam za njega, a onda me je pitao da li bih želeo da pođem u Meksiko s njim... i ja sam rekao: „Sí!“



Džon III je od 1967. do 1969. služio u marincima, borio se u Vijetnamu – učestvovao je u bici kod Ke Sana tokom Tet ofanzive – i tri puta je dobio Orden ljubičastog srca. Pošto je završio državni koledž u San Francisku, 1972. se zaposlio u tamošnjoj policiji. Dok je radio u inspektoratu, pohađao je večernju školu prava. Položio je pravosudni ispit u novembru 1979, a 1980. je napustio policiju kako bi se bavio pravom. Oženjen je već trideset sedam godina i još živi i radi kao pravnik u San Francisku.

Džonu III je 1998. otac rekao da boluje od mezoteloma, retkog oblika karcinoma koji se povezuje s kontaktom sa azbestom. Posetio ga je u Konektikatu nekoliko nedelja pre nego što je umro (umro je 23. maja 1999) i podelio s njim mnoga sećanja. „Bilo je tužno gledati ga kako kopni.“

Mardži je umrla 19. februara 2008, od srca. U to vreme je živela u Konkordu, u Kaliforniji, nedaleko od sinovljevog doma.

Sumirajući karijeru svog oca, Džon III je rekao: „Bio je od onih ljudi koji su čvrsto rešeni da završe posao koji im je poveren. Nije se, međutim, dobro snalazio kao biznismen, nije znao s novcem niti je vešto unovčavao svoj potencijal. Ništa slično tome.“

Džon III je objasnio kako je njegov otac uspeo da se finansijski održi crtajući *Ripa Kirbija*™ četrdeset tri godine. „U početku je strip dobro zarađivao i moj otac je dobijao dvogodišnje ugovore i sve više novca. Potom je morao da kreše budžet. Sve skupa je došlo do tačke na kojoj nije bilo dovoljno novca za njegovu platu, za to da *King fičers* dobije deo koji će ih zadovoljiti i za isplatu vlasnika stripskih prava [Rejmondovu porodicu]. Koliko znam, tada je udovica Aleksa Rejmonda rekla da ne mari hoće li dobiti novac od stripa, već da je važno samo da strip nastavi da izlazi i da ga Džon Prentis crta. Ljudi u vrhu *King fičersa* bili su toliko odani mom ocu, zbog njegovog staža i kvaliteta njegovog rada, da su prosto počeli da uzimaju sve manji deo zarade. Tata je cenio priznanje svojih kolega, koje su ga tripot odlikovale kao najboljeg crtača stripa.“

„Sjajno je komunicirao s ljudima i to se oslikavalo na tabli za crtanje“, naveo je Džon III. „Imao je i odličan smisao

LEVO: Ilustracija Džona Prentisa koja prikazuje dvoboј pištoljima na Divljem zapadu. Datum i publikacija nepoznati.

DOLE: Ova seksualna ilustracija iz 1957. namenjena je časopisu Blu buk.



za humor. Tata je znao da ispriča priču posle koje bi se svi prisutni valjali po podu.

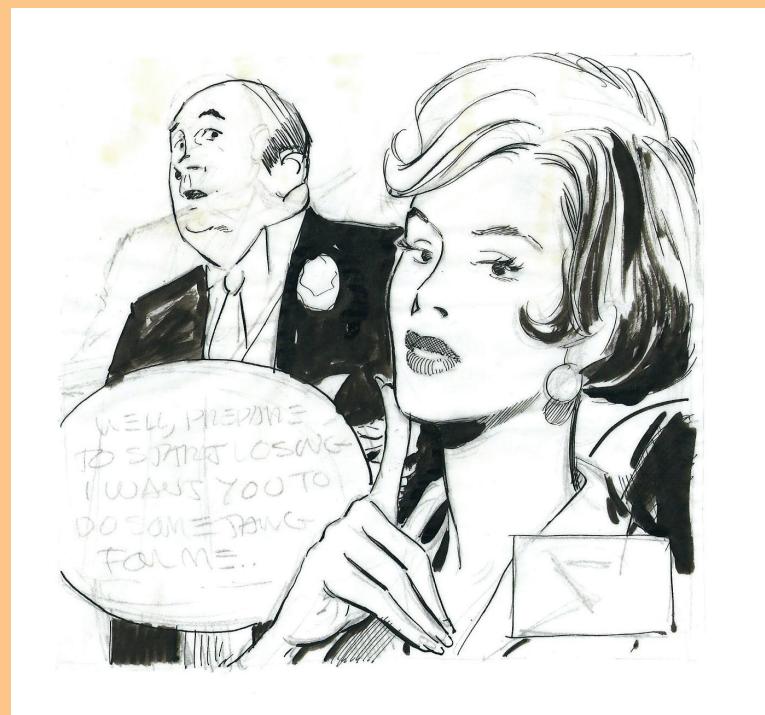
„*Rip Kirby*™ je bio njegova sreća i prokletstvo“, dodao je Džon III. „Bio je njegova sreća zato što mu je pružio priliku da u kontinuitetu crta tušem i perom taj fini, linijski strip koji mu je doneo toliki ugled. Veoma je zahtevno bez prestanka crtati dnevne kaiševe. Bio je, takođe, njegovog prokletstvo, zato što ga je prikovao za crtaču tablu, iziskujući potpunu posvećenost. Dobio bi mnoge druge prilike da je otisao u širinu kao ilustrator ili slikar, ili pak da je prosto radio nešto drugo.“

„*Rip Kirby*™ je mom ocu značio mnogo. Gotovo celu profesionalnu karijeru posvetio je jednom stripu“, zaključio je Džon III. „Bio je zadovoljan time što je znao da je dao sve od sebe kad god je seo za tablu. Uvek sam se divio tome kako je stvarao *Ripa Kirbija*™ samo olovkom, perom, tušem i papirom.“

---

Brajan Voker je napisao i uredio više od trideset pet knjiga o stripskoj umetnosti i autor je sveobuhvatne istorije Stripovi: kompletna kolekcija. Priredio je preko sedamdeset stripskih izložbi i osnivač je i bivši upravnik Muzeja stripske umetnosti. Član je kreativnog tima koji stvara stripove Redov Bili i Haj i Lois. Želi da zahvali Džonu Prentisu III, Vitniju Prentisu, Priorsili Prentis, Kori Vilijamson, Marku Džonsonu i Nilu Vokeru na pomoći tokom pisanja ovog teksta.





Skice ustupila  
Kori Vilijamson



Skice za Ripa Kirbyja™ koje  
je nacrtao Al Vilijamson za  
kaiševe od 22. septembra, 10.  
oktobra, 28. novembra, 11.  
decembra i 5. decembra 1961.

# Fotografije iz porodičnih albuma Prentisovih



Prentis šeta ulicama Meksiko Sitija, gde je živeo i radio sa Alom Vilijamsonom od 8. aprila 1960. do 24. septembra 1962.



Keti Ana Prentis, rođena 17. aprila 1962, s meksičkom dadiljom. Njen brat Vitni se vidi u donjem levom ugлу fotografije.



Džon Prentis ispred prodavnica u Meksiko Sitiju.  
Fotografije iz Meksika ustupio Vitni Prentis



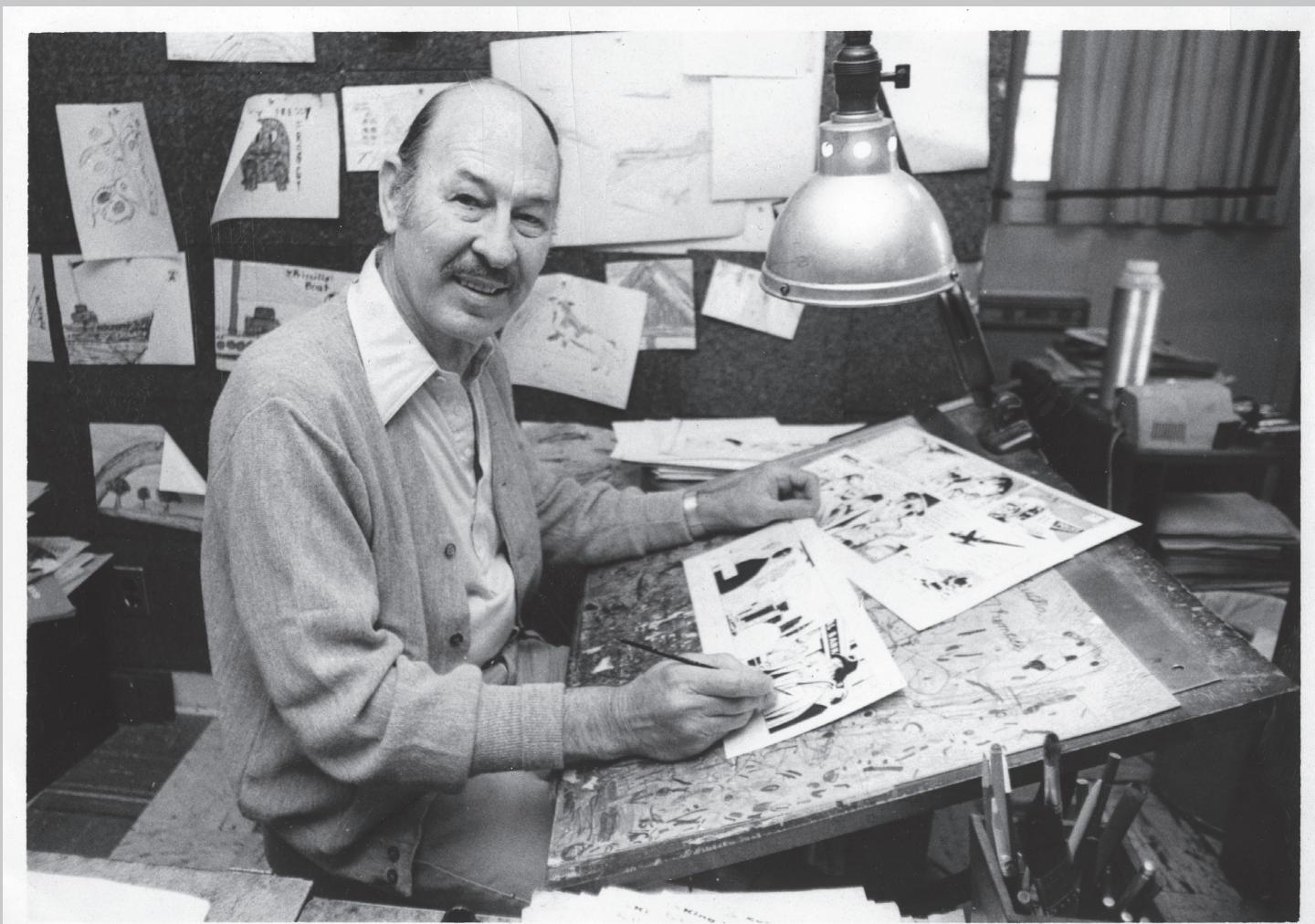
Džon Prentis sa svojim sinom Džonom III ispred svog doma u Alamu, u Kaliforniji, 1984.  
Fotografiju ustupio Džon Prentis III

# Sa Džonom Prentisom u studiju

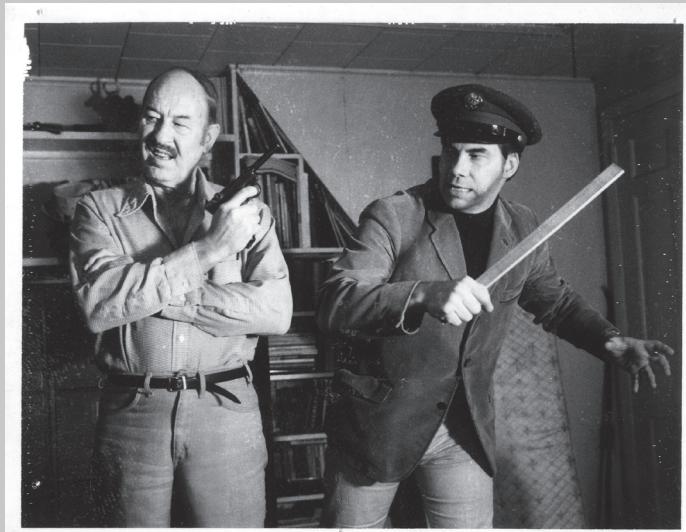
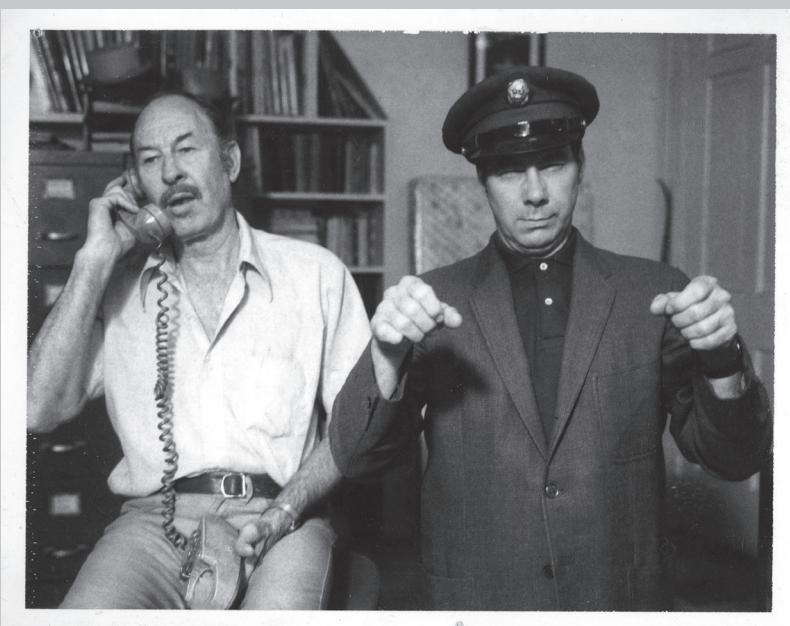
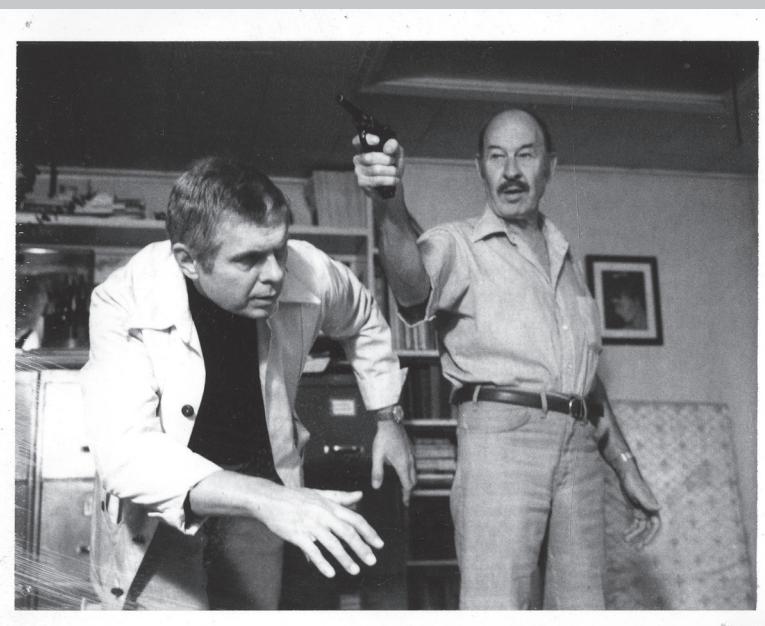
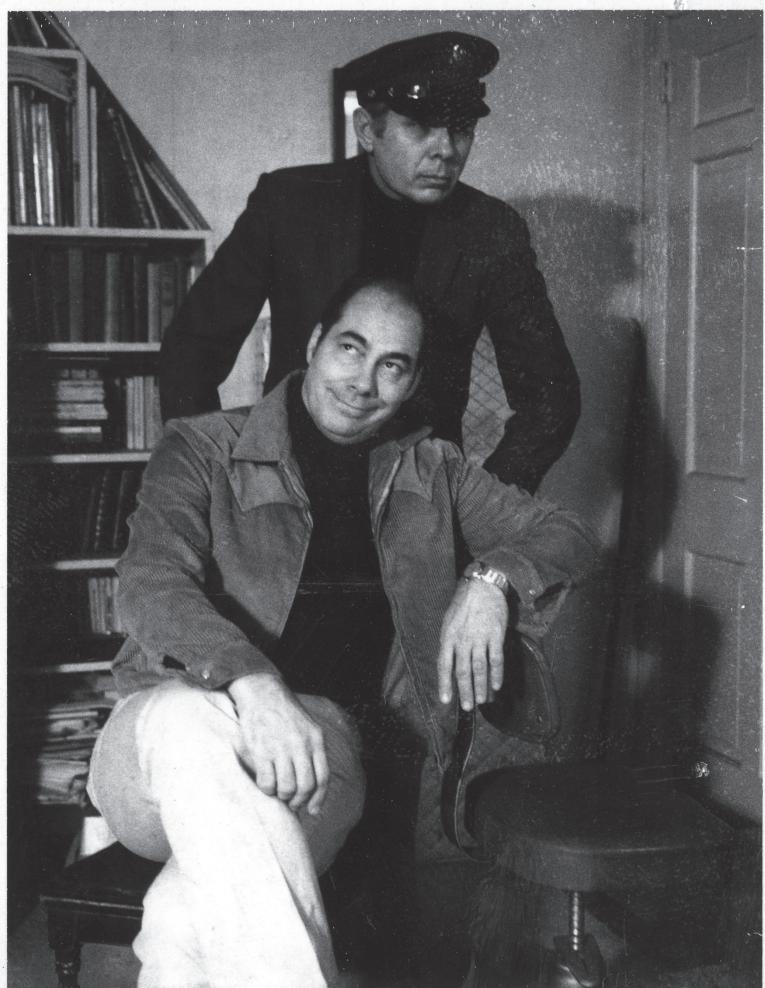
---

*„Shvatio sam da nema boljih modela od kolega umetnika... Oni pristaju na sve. Što se pak ženskih modela tiče, uvek ima poznanica koje žele da poziraju bez naknade, prosto su srećne što će se pojavit u stripu. S vremena na vreme bih iskoristio nekog poznanika kao model i načinio od njega stripskog negativca, zabave radi. Shvatio sam da moram malo da ih preuveličam i karikiram, kako bi u stripu ispali kako valja. Nikad ih ne prikazujem tačno onakve kakvi su.“*

– Džon Prentis



Džon Prentis za svojom tablom u studiju u Konektikatu, šezdesetih godina prošlog veka.



Polaroidi Prentisa i prijatelja koji poziraju za građu za Ripa Kirbija™, krajem šezdesetih / početkom sedamdesetih. Crtač Lenard Star je u belom mantilu, a crtač Frenk Bol je u crnoj rolki i jakni; žena je Prentisova susetka, a muškarac u šoferskom odelu nije identifikovan.

epizoda 1

# Susret sa sudbinom

3. 11. 1958 - 28. 2. 1959.







